

Sygn. akt XII Ga 263/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2013r

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SO Aniela Pakosiewicz

Protokolant: st. protokolant sądowy Rafał Bielski

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2013r w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko M. P.

o zapłatę 1.988,23 zł

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie

z dnia 19 grudnia 2012r sygn. akt V GC 2031/12/S

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 300,00 zł (trzysta złotych).

UZASADNIENIE

WYROKU Z DNIA 27 WRZEŚNIA 2013 R.

W sprawie gospodarczej rozpoznawanej w postępowaniu uproszczonym, strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. domagała się zasądzenia od pozwanej M. P. kwoty 1988,23 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Strona powodowa swoje żądanie wywodziła z łączącej strony umowy o dostawę energii elektrycznej, a na należność objętą pozwem składała się kwota 1982,13 zł tytułem ceny energii oraz kwota 6,10 zł z tytułu należności odsetkowych.

Wydanym w dniu 30 sierpnia 2012 r. nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie Wydział V Gospodarczy w całości uwzględnił żądanie pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa względnie o rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia oraz odstąpienia od obciążania jej kosztami procesu. Pozwana podniosła, że strona pozwana nie wskazała podstaw faktycznej powództwa, bowiem w treści pozwu podała, że dostarczała energię elektryczną do lokalu położonego w N. podczas, gdy z dokumentów załączonych do pozwu wynika, że energia dostarczana była do lokalu położonego w K.. Podniosła także pozwana, że od dwóch lat nie prowadzi działalności gospodarczej i niniejsza sprawa nie ma charakteru sprawy gospodarczej.

W piśmie procesowym z dnia 19 listopada 2012 r. strona powodowa przyznała, że wskutek omyłki w pozwie błędnie wskazano miejsce dostawy energii, która w rzeczywistości dostarczana była do lokalu położonego w K.. Wskazała także strona powodowa, że pozwana nie zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, a jedynie zawiesiła jej prowadzenie.

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie Wydział V Gospodarczy uwzględnił powództwo w całości, zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej stosowne koszty procesu oraz oddalił wniosek pozwanej o rozłożenie na raty zasądzzonego świadczenia.

W ocenie Sądu Rejonowego, powództwo zasługiwało na uwzględnienie, bowiem bezsporne w sprawie było, że strona powodowa spełniwszy swoje świadczenie nie otrzymała świadczenie wzajemnego, a zatem zasadne było żądanie zasądzenia kwoty objętej pozwem. Zdaniem Sądu I Instancji brak było natomiast podstaw do odstąpienia od obciążenia pozwanej kosztami procesu, jak również nie było podstaw do rozłożenia świadczenia na raty, które z uwagi na swój szczególny charakter mogą być stosowane jedynie w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach.

Powyższy wyrok zaskarżyła w całości apelacją pozwana domagając się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez rozłożenie należności na 24 comiesięczne raty z uwzględnieniem kosztów procesu, ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu orzeczeniu apelująca zarzuciła naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 227, 233 oraz 320 K.p.c.

W uzasadnieniu apelująca zarzuciła, że Sąd I Instancji błędnie przyjął, że w sprawie nie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające rozłożenie zasądzonych należności na raty. Sąd ma bowiem możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, a przesłanka zastosowania przepisu art. 320 K.p.c. jest trudna sytuacja finansowa pozwanej. Zdaniem apelującej, pozwana uzasadniła wniosek o rozłożenie świadczenia na raty przedkładając dokumenty obrazujące jej trudną sytuację finansową, a Sąd I Rejonowy nie wziął tych okoliczności pod uwagę. W ocenie apelującej, uwzględnienie wniosku pozwanej o rozłożenie na raty przyniosłoby korzyść również dla strony powodowej w postaci realności wykonania zobowiązania przez pozwaną i braku ponoszenia ewentualnych kosztów egzekucyjnych.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Okręgowy w Krakowie zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna, a Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął niewystępowanie w sprawie podstaw do rozłożenia na raty zasądzzonego świadczenia. Zgodnie z art. 320 K.p.c. Sąd może w szczególnie uzasadnionych wypadkach w wyroku rozłożyć na raty zasądzzone świadczenie. W sprawach gospodarczych rozłożenie zasądzzonego w wyroku świadczenia pieniężnego może nastąpić wyjątkowo i w szczególnie uzasadnionych wypadkach, albowiem takie rozłożenie na raty wiąże się dla pozwanego również z częściowym jego oddłużeniem (co do części roszczeń odsetkowych- vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 r. III PZP 11/70, OSNC 1971/4/61 i uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2006 r. III CZP 126/06, OSNC 2007/10/147). Z uwagi na taki skutek wynikający z zastosowania w sprawie przepisu art. 320 K.p.c., przy podejmowaniu decyzji co do rozłożenia na raty zasądzzonego świadczenia, nie można kierować się wyłącznie sytuacją materialną dłużnika ale też należy brać pod uwagę uzasadniony interes wierzyciela. W ocenie Sądu Okręgowego, ten uzasadniony interes strony powodowej sprzeciwia się zastosowaniu w rozpoznawanej sprawie przepisu art. 320 K.p.c. Zwrócić należy uwagę, że zadłużenie pozwanej wystąpiło na przestrzeni od grudnia 2010 r. i marca 2011 r. i pozwana od tego okresu do wytoczenia procesu (sierpień 2012 r.) mimo ponagieł, długów swoich nie uregulowała i przez ten czas nawet nie podjęła żadnych rozmów z wierzycielem co do sposobu zapłaty swoich długów. Co więcej, pozwana na przestrzeni trzech ostatnich lat nie podjęła próby dobrowolnego, częściowego spłacenia swoich długów, wykazując całkowitą bierność w tym względzie i nie okazując żadnej woli spłaty tych długów. Przy takim stosunku pozwanej do swoich długów, nie może pozwana tylko w powołaniu się na swoją sytuację finansową (ale umożliwiającą jej ratalną spłatę długu – co zadeklarowała w sprzeciwie k. 36-39), korzystać z dobrodziejstwa przepisu art. 320 K.p.c. Zwrócić należy uwagę, że przepis art. 320 K.p.c. ma chronić rzetelnych

dłużników, starannie wykonywujących swoje zobowiązania, którzy z przyczyn od nich niezależnych, mają czasowy i odwracalny brak środków, a nie dłużników nierzetelnych, którzy przez tak długi czas uchylają się od wykonywania wymagalnych zobowiązań i uważają, że ta ich nierzetelność powinna być chroniona prawnie i dawać im dodatkowe przywileje w postaci częściowego oddłużenia z odsetek. Jeżeli zatem pozwana w swoim sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty i w aktualnej sytuacji finansowej deklarowała gotowość ratalnej spłaty dochodzonej kwoty w 8 ratach, to co stało na przeszkodzie, aby tę gotowość do ratalnej spłaty zadeklarować wcześniej i wcześniej wykonać swoje zobowiązanie tj. przed wytoczeniem procesu. W takich okolicznościach sprawy Sąd Rejonowy mając na względzie również niewskazanie przez pozwaną przyczyn determinujących jej ograniczoną możliwość zarobkowania prawidłowo przyjął, że wniosek pozwanej o rozłożenie na raty jest bezzasadny i w tym zakresie nie dopuścił się zarzucanej w apelacji obrazy art. 320 K.p.c.

Nie zachodzi w sprawie zarzucana w apelacji obraza art. 233 K.p.c. Pozwana w wywodach apelacji tego zarzutu w ogóle nie uzasadniła ani nawet nie wskazała, które – jej zdaniem – dowody przeprowadzone w sprawie zostały wadliwie ocenione przez Sąd Rejonowy i dlatego. Brak konkretyzacji tego zarzutu powoduje niemożność dokonania kontroli instancyjnej tego zarzutu apelacyjnego przez Sąd Okręgowy.

Natomiast jeżeli chodzi o zarzutu nieprzeprowadzenia dowodu z przesłuchania pozwanej, który został przez pozwaną skonstruowany jako zarzut naruszenia art. 227 K.p.c., to pozwana utraciła prawo powoływania się na ten zarzut w postępowaniu apelacyjnym z uwagi na brak zastrzeżenia z art. 162 K.p.c.

Sąd Rejonowy oddalił dowód z przesłuchania stron na rozprawie w dniu 19 grudnia 2012 r. (k. 67) w obecności pełnomocników stron, którzy do oddalenia tego dowodu nie zgłosili zastrzeżeń do protokołu. Zgodnie bowiem z treścią art. 162 K.p.c. strony mogą w toku posiedzenia zwrócić uwagę Sądu na uchybienie przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie Sąd powinien brać pod rozwagę z urzędu albo, że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. Oddalenie wniosku dowodowego samo w sobie nie powoduje nieważności postępowania (okoliczność brana z urzędu pod rozwagę przez Sąd), a pozwana w apelacji niczym nie usprawiedliwiła niezgłoszenia zastrzeżenia do oddalenia wniosku dowodowego co powoduje, że pozwana w postępowaniu apelacyjnym utraciła prawo powoływania się na nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania pozwanej (przesłuchania stron).

Z przedstawionych wyżej względów, apelacja pozwanej jako bezzasadna podlega oddaleniu na zasadzie art. 385 K.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 99, 108 § 1 K.p.c. w związku z § 6 pkt 3 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z dnia 2013 r. poz. 490).

S. Ref. B. S.